

بررسی اتیولوژیک سندرم تلفات نوزادان و بچه ماهیان قزل آلائی رنگین کمان (*Oncorhynchus mykiss*) در مزارع تکثیر و پرورش ماهی برخی استانهای کشور

سید جلیل ذریه زهرا^۱، عیسی شریف پور^۲، روزبه فلاحی^۳، علی اصغر سعیدی^۴، سهراب رضوانی گیل کلائی^۵
 ۱- مرکز تحقیقات ماهیان سرد آبی کشور، و ۲- ۵- موسسه تحقیقات شیلات ایران، ۳- موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی ۴- پژوهشکده اکولوژی دریای خزر

پست الکترونیکی مسئول مقاله: zorrieh@yahoo.com

طی ۳۲ ماه از آبان ماه ۱۳۸۲ لغایت خرداد ۱۳۸۵ در حدود ۵۲ مرکز تکثیر و پرورش ماهی قزل آلائی رنگین کمان از استان های تهران، مازندران، گیلان، فارس، مرکزی، کرمان، کردستان و کهگیلویه و بویراحمد مورد بازدید قرار گرفت و نمونه های مشکوک جمع آوری گردید. نمونه ها شامل مایعات تخمدانی، اسپرم، تخم، تخم چشم زده، لارو، نوزادان ماهی زیریک گرم، یک تا سه گرم و اندام های داخلی مولدین نر و ماده بود. از نمونه های جمع آوری شده، ۴۱۰ نمونه جهت ویروس شناسی، ۸۹۹ نمونه برای باکتری شناسی، ۵۵ نمونه برای میکروسکوپ الکترونی، ۲۰۰ نمونه لاروی برای IDFAT، در حدود ۵۶ نمونه سرم خون برای ELISA، و ۵۰ نمونه خون کامل برای هماتولوژی، ۱۶۰ نمونه برای آسیب شناسی و ۵۵ نمونه برای آزمایش PCR مورد بررسی قرار گرفتند. علائم بالینی همچون تیرگی بدن، اگزوفتالمی، آسیت، شنای نامنظم و چرخشی در بچه ماهیان مورد بررسی مشاهده گردید. در بررسی های ویروس شناسی دو نمونه تخم از مولدین هجری هایکشور در تیره های سلولی EPC و BF-2 از خود آثار CPE نشان دادند که این آثار شبیه CPE ناشی از ویروس IHN بود. یافته های میکروسکوپ الکترونی نشانگر وجود ذرات گلوله ای شکل با طول ۱۸۰-۱۳۰ نانومتر و عرض ۷۵-۶۰ نانومتر بود. بر مبنای شکل ظاهری ذرات مشاهده شده مشابه رابدوویروس ها بود. یافته های ELISA (نقطه cutoff، تراکم نوری، OD و درصد بیماری) در نمونه های مورد بررسی نشانگر آن بود که IHNV بیشترین درصد بیماری را با ۲۱/۸۲٪ در مقایسه با VHSV با میزان ۱۰/۱۳٪ و IPNV با میزان ۷/۳۱٪ داشته است. در جمع بندی نهائی علائم بالینی، مشاهدات کشت سلولی، یافته های میکروسکوپ الکترونی، نتایج آزمایش های پادتن درخشان و الیزا، یافته های آسیب شناسی و خون شناسی (پارامتر های خونی و بیوشیمیائی) بدست آمده در این تحقیق همگی بیانگر آن است که احتمالاً یک عامل عفونی ویروسی می تواند موجب بروز سندرم تلفات بچه ماهیان مراکز تکثیر و پرورش در ایران گردد. در واقع می توان اینگونه نتیجه گیری کرد کهبیک عامل شبه ویروس IHN بیشترین احتمال را در بروز این سندرم داشته است.

کلمات کلیدی: سندرم تلفات بچه ماهیان، قزل آلائی رنگین کمان، کشت سلولی، میکروسکوپ الکترونی، الیزا، پادتن

درخشان، آسیب شناسی، خون شناسی